

Ledamöter och ersättare

ARBETSMARKNADS- OCH GYMNASIENÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

Tid **tisdag 3 november 2026 kl. 11:00**

Plats **LKSC, lokal Prästkragen**

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Motion (L) Inför fler praktikplatser i Luleå kommuns verksamheter	2026/176	2 - 4
2	Kvalitetsrapport - Luleå gymnasieskola läsåret 2025/2026	2026/234	5 - 24

Förslag till beslut gällande motion (L) om att införa fler praktikplatser i Luleå kommuns verksamheter

Ärendenr 2026/176-1.1.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Söderström (L) har inkommit med en motion om att införa fler praktikplatser i Luleå kommuns verksamhet. Motionen har anmälts vid kommunfullmäktige 2026-06-15 § 94.

Motionären skriver att för unga är praktik ett viktigt första steg mot arbete, studier och egenförsörjning särskilt ungdomar som varken arbetar eller studerar och omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Med anledning av det som framgår av motionen föreslår motionären:

- att Luleå kommun kartlägger möjliga praktikplatser inom kommunala verksamheter och bolag, samt ger förvaltningar och bolag i uppdrag att bidra utifrån sina förutsättningar,
- att kommunen tar fram en gemensam modell för samordning, uppföljning och kvalitetssäkring av praktikplatser, samt där det är möjligt stärker samverkan med det lokala näringslivet.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens svar

Praktik och arbetsträningen inom kommunens olika verksamheter är en viktig insats för att stödja ungdomar till arbete eller studier. Det är även en möjlighet för arbetsgivaren att visa upp och attrahera ungdomar att studera eller söka arbete inom verksamhetsområdet. Att ha tid och möjlighet att ta emot en praktikant och tillhandahålla handledning är dock en utmaning för många arbetsplatser.

Praktikplatser anskaffas idag genom kontakter med olika verksamheter i kommunen och i så stor utsträckning som möjligt utifrån varje enskild individs behov och önskemål. Verksamheter kan även ta kontakt med arbetsmarknadsenheten och erbjuda en praktikplats men det sker alltid en individuell matchning innan placering. Begränsningar i valmöjligheter av praktikplatser i kommunen kan uppkomma om individen förekommer i belastningsregistret.

Det finns idag ett kontinuerligt arbete där arbetsmarknadsenheten är i kontakt med möjliga praktikplatser inom kommunen och med privata aktörer. För att ytterligare utveckla och utöka praktikplatser och skapa en mer långsiktig modell skulle en utredning krävas av vilka förutsättningar kommunens verksamheter och de kommunala bolagen har för att i större utsträckning erbjuda praktikplatser samt tillhandahålla handledning till ungdomen.

En kartläggning och ett uppdrag enligt motionärens förslag bedöms inte motsvara behovet av utredning som förvaltningen ser och skulle innebära utökade resurser för handledning.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen arbetsmarknads- och gymnasienämnden rekommendera fullmäktige att avslå motionen.

Dialog

Dialog har förts med ansvariga chefer för arbetsmarknadsenheten.

Beslutsunderlag

- Motion (L) Inför fler praktikplatser i Luleå kommuns verksamheter, AGN Hid: 2026.775

Sven Lindahl

Verksamhetschef Tillväxt Integration Arbetsmarknad

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningens kansli

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Motion: Inför fler praktikplatser i Luleå kommuns verksamheter.

För många unga är praktik ett viktigt första steg mot arbete, studier och egen försörjning. Det gäller särskilt ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, KAA.

KAA omfattar ungdomar under 20 år som har fullgjort skolplikten, men som inte går i gymnasieskola eller motsvarande utbildning och inte heller har tagit gymnasieexamen. Kommunen ska hålla sig informerad om deras situation och erbjuda individuellt anpassade insatser som i första hand ska motivera dem att påbörja eller återuppta utbildning.

I delårsuppföljningen för arbetsmarknads och gymnasienämnden 2026 framgår att behovet av praktikplatser är stort, men att tillgången varierar mellan olika delar av kommunen. I dag erbjuds praktik främst inom äldreomsorg och förskola, medan möjligheterna inom andra kommunala verksamheter är mer begränsade. Rapporten bedömer därför att ett ökat kommungemensamt ansvar för praktikplatser inom fler kommunala verksamheter är önskvärt.

Luleå kommun är en stor arbetsgivare med många olika yrkesområden. Även de kommunala bolagen har verksamheter där unga kan få inblick i arbetslivet, bygga erfarenhet och upptäcka nya yrkesvägar. För oss liberaler är detta en fråga om egenmakt. Unga som står utanför arbete och studier behöver mötas av tydliga förväntningar, men också av verkliga möjligheter.

Arbetsmarknads och gymnasienämnden pekar på behovet av ett ökat kommungemensamt ansvar. Samtidigt kan nämnden inte ensam skapa praktikplatser i hela kommunorganisationen. För att detta ska bli verklighet behöver även andra nämnder, förvaltningar och kommunala bolag se frågan som en politisk prioritet.

Kommunen och de kommunala bolagen bör gå före och förbättra det interna arbetet. Samtidigt bör kommunen, där det är möjligt, stärka samverkan med det lokala näringslivet för att skapa fler vägar vidare mot arbete eller studier.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta:

att Luleå kommun kartlägger möjliga praktikplatser inom kommunala verksamheter och bolag, samt ger förvaltningar och bolag i uppdrag att bidra utifrån sina förutsättningar,

att kommunen tar fram en gemensam modell för samordning, uppföljning och kvalitetssäkring av praktikplatser, samt där det är möjligt stärker samverkan med det lokala näringslivet.

Luleå 2026-06-15

Thomas Söderström (L)

Kvalitetsrapport - Luleå gymnasieskola läsåret 2025/2026

Ärendenr 2026/234-1.2.1.4

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att godkänna huvudmannens kvalitetsrapport för Luleå gymnasieskola 2025/2026.

Sammanfattning av ärendet

Luleå gymnasieskolas kvalitetsrapport beskriver verksamhetens förutsättningar och redogör för verksamhetens resultat utifrån nationellt beslutade delmål för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Kvalitetsrapporten beskriver även den analys som gjorts av resultatet, samt de processer som Luleå gymnasieskola valt att prioritera för utvecklingsarbete från huvudmannanivå i syfte att utveckla utbildningen under kommande år.

I skollagens 4:e kapitel finns bestämmelser om kvalitet och inflytande i skolväsendet. I kapitlets 3 § står att *"Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen."* Kvalitetsrapporten för Luleå gymnasieskola syftar till att ge arbetsmarknads- och gymnasienämnden sådan information som nämnden behöver för att kunna ta sitt ansvar om kvalitetsarbete utifrån bestämmelserna.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att godkänna huvudmannens kvalitetsrapport för Luleå gymnasieskola 2025/2026, enligt bilaga.

Dialog

Dialog har förts med gymnasiets rektorer, lärare och elevhälsopersonal.

Beslutsunderlag

- Kvalitetsrapport Luleå gymnasieskola 2025/2026

Anna Kassfeldt

Utvecklingsledare gymnasieskolan

Beslutet skickas till

Skolchef gymnasieskola

Utvecklingsledare gymnasieskola

Kvalitetsrapport

Luleå Gymnasieskola 2025-2026

Innehåll

1 Det systematiska kvalitetsarbetet: vad, hur och varför?	2
2 Utgångspunkter för det systematiska kvalitetsarbetet	3
3. Verksamhetens förutsättningar	4
3.1 Förutsättningar för gymnasieskolans verksamhet	4
3.2 Gymnasieskolans verksamhet	5
4 Verksamhetshetsgemensamma utvecklingsområden	7
4.1 Varje elev fullföljer gymnasieskolan	7
4.1.1 Fullföljd utbildning	7
4.1.2 Elevers upplevelse av stöd	9
4.1.3 Utveckling av introduktionsprogrammen	9
4.1.4 Fullföljd utbildning på anpassad gymnasieskola	10
4.2 Varje elev får en utbildnings som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero	11
4.2.1 Trygghet på gymnasieskolan	11
4.2.2 Studiero	13
4.2.3 Trygghet och studiero på anpassad gymnasieskola	14
4.3 Betyg och bedömning i Gy25	14
5 Analys	16
5.1 Resultatanalys	16
5.2 Orsaksanalys	16
5.2.1 Studiero är en förutsättning för lärande	16
5.2.2 En omfattande reformperiod	17

1 Det systematiska kvalitetsarbetet: vad, hur och varför?

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs enligt ovan. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i Skollagen (2010:800) och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Utbildningen ska dessutom, enligt 4 kap. vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

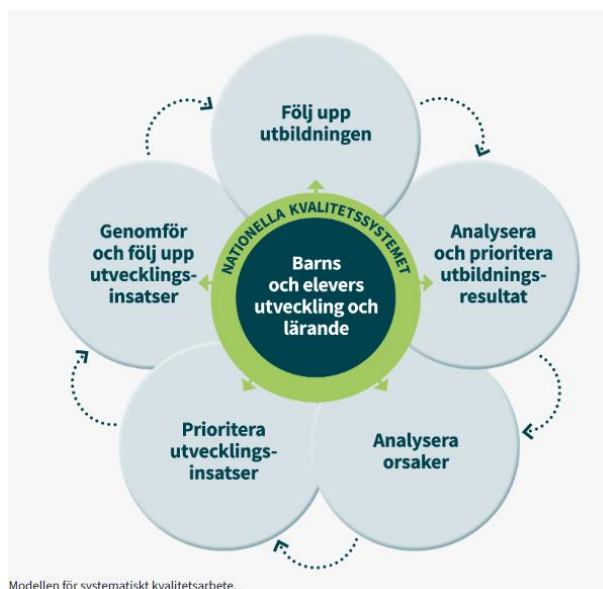
Dokumentation av kvalitetsarbetet skapar kontinuitet och minskar risken för sårbarhet vid personalbyten. Den är även tänkt som processtöd och kvalitetssäkring för att möta lagstiftningens krav. I denna kvalitetsrapport dokumenteras uppföljningen av utbildningen och analysen av orsakerna till uppföljningens resultat.

2 Utgångspunkter för det systematiska kvalitetsarbetet

2023 infördes ett nationellt kvalitetssystem för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i det svenska skolväsendet. **Kvalitetssystemet ska stödja skolformernas arbete för ökad kvalitet**, och utgör underlag för kvalitetsdialoger genom hela styrkedjan. Kvalitetssystemet består av:

1. Nationella målsättningar som visar på mål som är nödvändiga att uppnå
2. Delmål och exempel på indikatorer som synliggör verksamhetens resultat i förhållande till målsättningarna
3. Framgångsfaktorer som beskriver kvalitativa aspekter som också kan bidra till att målsättningarna uppfylls. Dessa är:
 - Förtroendefullt klimat
 - Hälsöfrämjande lärmiljö
 - Kompensatoriska insatser
 - Kompetent ledarskap
 - Professionell utveckling
 - Systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus
 - Tydlig roll- och ansvarsfördelning

Modellen till höger visar arbetsprocessen i det systematiska kvalitetsarbetet, uppdelad i fem moment. I mitten av modellen anges syftet med kvalitetsarbetet och där finns även det nationella kvalitetssystemet. Pilarna ut från mitten visar att kvalitetssystemet kan stödja i alla moment av arbetsprocessen.

3. Verksamhetens förutsättningar

3.1 Förutsättningar för gymnasieskolans verksamhet

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Elever i kommunal gymnasieskola i kommunen, antal	2 313	2 370	2 384
Kvinnor i gymnasieskola, elever i kommunal gymnasieskola, andel (%)	53,0%	52,0%	51,0%
Utländsk bakgrund bland elever, kommunal gymnasieskola, andel (%)	16,0%	15,0%	15,0%
Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, kommunal gymnasieskola, andel (%)	71,0%	72,0%	73,0%
Nyinvandrade och elever med okänd bakgrund i kommunal gymnasieskola, andel (%) (alla)	3,0%	3,0%	3,1%
Gymnasieelever på högskoleförberedande program i kommunal gymnasieskola, andel (%)	64,0%	60,9%	58,2%
Gymnasieelever på yrkesprogram i kommunal gymnasieskola, andel (%)	27,8%	30,7%	33,0%
Gymnasieelever på introduktionsprogram i kommunal gymnasieskola, andel (%)	8,3%	8,4%	8,8%

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)	93,6%	94,5%	86,0%
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal gymnasieskola, antal.	12	11	11

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	135 557	143 494	144 801
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	24 931	27 310	28 442
Kostnader för undervisning i kommunal gymnasieskola, kr/elev	67 891	71 962	71 815
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev	4 764	5 160	5 098

Kostnad för lärverktyg i kommunal gymnasieskola, kr/elev	8 425	8 721	8 679
Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	5 685	5 892	6 146
Övriga kostnader i kommunal gymnasieskola, kr/elev	23 861	24 448	24 622

3.2 Gymnasieskolans verksamhet

Luleå Gymnasieskola består av tio skolenheter, varav en är en anpassad gymnasieskola. En av skolenheterna bedriver också en internationell gymnasieutbildning – International Baccalaureate, där all undervisning sker på engelska.

Varje skolenhet leds av en rektor. Till stöd finns fyra biträdande rektorer med egna skolledande uppdrag och ansvar för övriga personalkategorier. I ledningsorganisationen ingår även 2,5 tjänster utvecklingsledare, varav en dessutom ansvarar för gymnasiebiblioteket och IT-centrum. Skolchef har det samlade ansvaret för hela verksamheten. Stöd inom elevadministration, IT, HR/arbetsmiljö och ekonomi tillhandahålls av förvaltningsstödet. Vaktmästeri och lokalvård sköts av Infrastruktur- och Serviceförvaltningen (ISF). Resurscentrum ansvarar för skolmåltider.

Gymnasieskolan disponerar lokaler i kvarteren Lärkan, Kungsfågeln, Hackspetten och det nya kvarteret Falken. I samband med inflyttning till Falken lämnade Luleå Gymnasieskola alla lokaler i kvarteret Örnen och delar av lokaler i kvarteret Kungsfågeln. Lokalerna på Örnen disponeras av grundskolan, och lokalyta som frigjorts i kvarteret Kungsfågeln möjliggör bland annat utökning av yrkesprogrammen.

Luleå Gymnasieskola prognostiserar ett plusresultat för helåret 2026. Det finns dock ännu osäkerheter kring interkommunala kostnader för hösten 2026. Sammantaget har Luleå Gymnasieskola goda organisatoriska och ekonomiska förutsättningar. Värt att beakta att gymnasiet är inne i en period med flera omfattande och resurskrävande förändringsprocesser kopplat till statliga reformer. Reformen GY25, som trädde i kraft höstterminen 2025, innebär en övergång från kursutformad till ämnesutformad gymnasieskola. Det innebär att gymnasieskolan arbetar i två olika system fler år framöver. Kostnader för lärverktyg, som till exempel läroböcker, förväntas öka, då alla ämnesplaner har reviderades inför höstterminen 2025.

Den nya planerings- och dimensioneringslagstiftningen tydliggör huvudmännens ansvar att ta stor hänsyn till arbetsmarknadens behov vid dimensionering av gymnasieprogram. För Luleå Gymnasieskola har detta inneburit att andelen elever på

yrkesprogram ökar. Yrkesprogram kräver generellt mer resurser, både vad gäller lokaler och personal, och ställer krav på specialutrustning och mindre undervisningsgrupper.

Den psykiska ohälsan bland unga ökar, och fler elever kommer till gymnasiet med överlämningar från grundskolan. Behovet av särskilt stöd växer och fler elever saknar tillräckliga förkunskaper för att klara av gymnasieutbildningen. Social oro och normbrytande beteenden blir vanligare. Gymnasieskolan har rustat för att möta dessa utmaningar, bland annat genom att förstärka elevhälsan och tillföra kompetens i form av socialpedagoger.

Alla skolor måste idag prioritera skolsäkerhet. Ny lagstiftning ger huvudmännen ett tydligare ansvar för det förebyggande arbetet. Luleå Gymnasieskola har under flera år byggt upp ett systematiskt skolsäkerhetsarbete.

Under våren 2025 gav arbetsmarknads- och utbildningsdirektören två utredningsuppdrag till gymnasiets skolchef och övriga berörda chefer:

1. Att utreda om Kulturskolan kan flytta till gymnasiebyn och dela lokaler med gymnasiet i kvarteret Lärkan.
2. Att utreda om gymnasiebiblioteket kan fungera som skolbibliotek både för gymnasieskolan och de grundskolor som ligger i närheten i centrum.

Utredningsarbete har pågått under läsåret 25–26. Förslag gällande Kulturskolans placering har tagits fram, men inga politiska beslut har ännu fattats. Arbetet med att utreda om gymnasiebiblioteket kan fungera som skolbibliotek för närliggande grundskolor har pausats, eftersom ett bibliotekssystem som fungerar för båda skolformerna först behöver upphandlas. Arbetet med upphandlingen pågår.

4 Verksamhetshetsgemensamma utvecklingsområden

Luleå Gymnasieskola har tre verksamhetsgemensamma utvecklingsområden:

- Varje elev fullföljer gymnasieskolan inkl. utveckling av introduktionsprogrammen
- Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.
- Betyg och bedömning i ljuset av implementeringen av ämnesbetygsreformen Gy25.

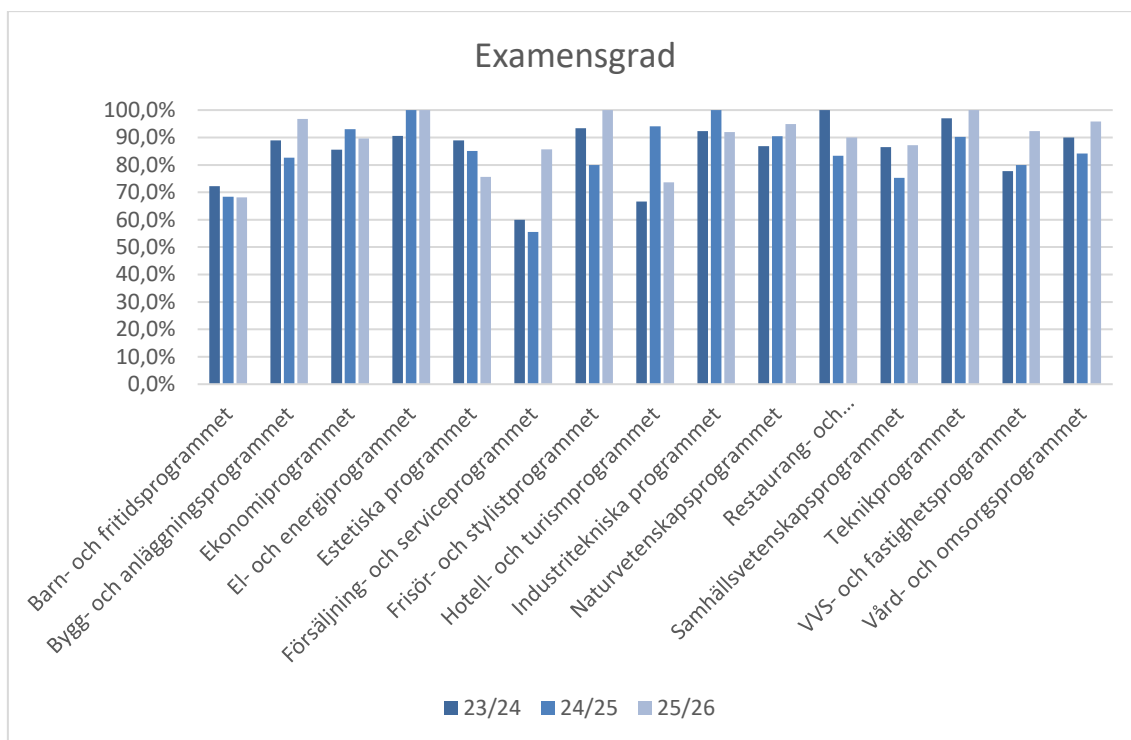
4.1 Varje elev fullföljer gymnasieskolan

Det är gymnasieskolans kärnuppdrag att ge varje elev så god undervisning som möjligt och så bra stöd som möjligt för att varenda elev ska klara sina studier och lämna gymnasiet med en gymnasieexamen. Detta lyckas gymnasieskolan med i varierande utsträckning.

Gymnasieskolans arbete för att varje elev ska fullfölja sin utbildning följs genom nyckeltalen andel elever som når examen respektive elevernas upplevelse av stöd. Resultaten visar en fortsatt positiv utveckling på övergripande nivå, samtidigt som variationer mellan program och elevgrupper synliggör behovet av tidiga, träffsäkra och samordnade insatser.

4.1.1 Fullföljd utbildning

Gymnasieskolan som verksamhetsområde har en fortsatt uppåtgående trend i andel elever som når gymnasieexamen. Exakta siffror för hela verksamheten kommer att redovisas i samband med nämndens årsredovisning. Luleå Gymnasieskolas helhetsresultat (med alla program sammanslagna) publiceras under vecka 49 i det nationella statistiksystemet Kolada. På lokal nivå finns examensgrad per program.

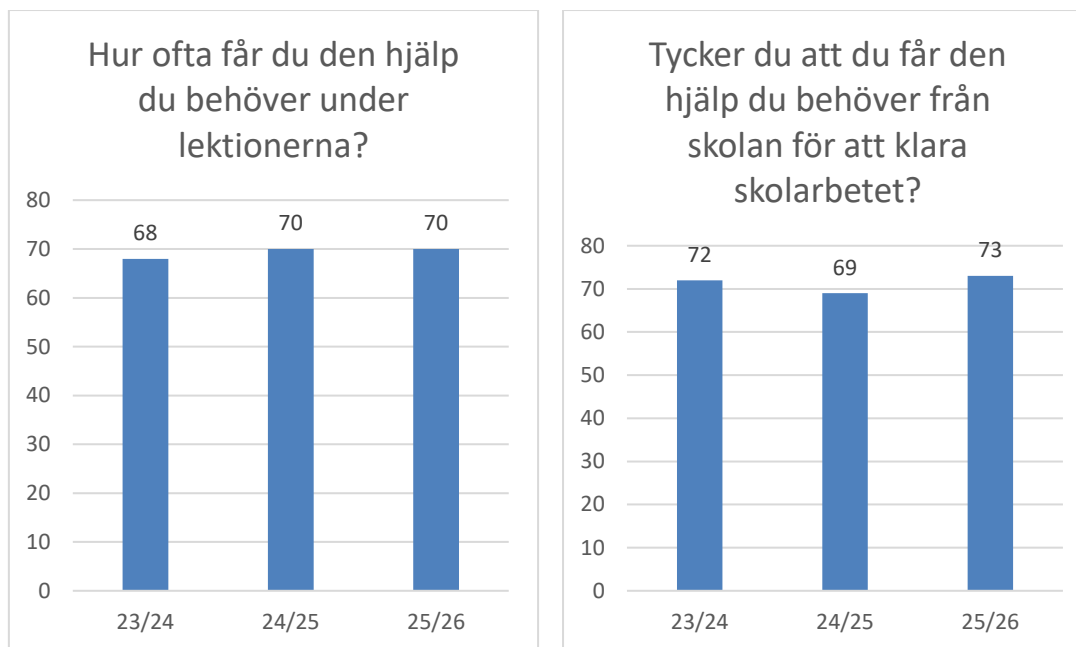

Figur 1: Examensgrad per program

På flera program är andelen elever med examen hög och uppvisar höga och i huvudsak stabila resultat. På flera yrkesprogram är det dessutom många elever som gått vidare till arbete. Samtidigt finns betydande variationer och några program har en lägre examensgrad. Skillnaderna kan inte förklaras av en enskild faktor. Programmens elevgrupper har olika förkunskaper, stödbehov och studiemotivation. Skillnaderna behöver tolkas med hänsyn till programmens skilda elevunderlag, förkunskaper och stödbehov samt till att små elevgrupper kan ge stora procentuella variationer. Resultaten följs upp på programnivå. Varje rektor ansvarar för att analysera resultaten för sitt program och bedöma vilka åtgärder som behöver genomföras, inte minst i arbetet med att utveckla elevernas stöd och skapa goda förutsättningar för studiero.

Under läsåret nådde en högre andel pojkar än flickor gymnasieexamen, vilket även överensstämmer med utvecklingen i riket. Utfallet avviker från det vanligaste mönstret vid Luleå Gymnasieskola, där flickor under de flesta år har haft en högre examensgrad. Ett motsvarande resultat noterades även läsåret 2022/23.

4.1.2 Elevers upplevelse av stöd

Figur 2 och 3: Andel elevers upplevelse av stöd, år 2

Andel elever i år 2 upplevelse av stöd är oförändrad respektive ökar. Resultaten visar att en klar majoritet av eleverna upplever att de får den hjälp de behöver under lektionerna och från skolan för att klara skolarbetet. Flickor skattar fortsättningsvis något lägre än pojkar. Analysen visar att stödinsatserna generellt fungerar väl, särskilt när de sätts in tidigt och bygger på ett nära samarbete mellan lärare, mentorer, elevhälsa och övriga stödresurser. Särskild uppmärksamhet behöver riktas mot stödet i matematik, elever med omfattande stödbehov samt elever som inte tar del av erbjudna insatser. Fortsatt uppföljning behövs för att identifiera vilka elevgrupper som skattar stödet lågt och vilka delar av stödorganisationen som behöver utvecklas.

4.1.3 Utveckling av introduktionsprogrammen

För att bättre möta eleverna på introduktionsprogrammets (IM) skiftande behov genomförs en översyn av organisationen av IM. Syftet är att bredda och stärka utbildningsutbudet så att varje elev erbjuds en väg som ger rätt stöd, rätt utmaningar och goda förutsättningar för vidare studier eller arbetsliv. Arbetet omfattar både en nulägesanalys av de utmaningar som personalen upplever i utbildningen och en översyn av nuvarande utbud samt hur den kan breddas och inkludera fler alternativ mot yrkesutbildning.

Under året har Luleå Gymnasieskola påbörjat ett omfattande utvecklingsarbete inom IM. Arbetet syftar till att stärka kvaliteten och skapa bättre förutsättningar för elever att nå målen med sin utbildning. Arbetet utgår från en genomlysning av introduktionsprogrammets organisation.

Som en del av utvecklingsarbetet har studiebesök genomförts i andra kommuner för att ta del av framgångsrika arbetssätt och organisationer för introduktionsprogram. Erfarenheterna från dessa besök har använts för att analysera den egna verksamheten och identifiera utvecklingsområden som kan bidra till ökad måluppfyllelse och stärkta utbildningsvägar.

Gymnasieskolan har även tagit initiativ till ett regionalt nätverk för IM tillsammans med närliggande kommuner. Syftet är att skapa långsiktig samverkan kring gemensamma utmaningar, erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning. Genom nätverket stärks möjligheterna att utveckla utbildningarnas kvalitet och att gemensamt möta de behov som finns hos elevgruppen.

Utvecklingsarbetet har samtidigt resulterat i en tydligare analys av elevernas behov, ökat fokus på progression och övergångar samt en översyn av utbildningsutbud, samverkansformer och arbetslivsnära inslag. Särskilt fokus kommer att läggas på att utveckla fler yrkesinriktade utbildningsvägar och att stärka samverkan med vuxenutbildningen och arbetslivet för att ge eleverna fler vägar vidare mot studier, arbete och egen försörjning.

IM utgör en viktig del av gymnasieskolans arbete för att fler ungdomar ska fullfölja sin utbildning och etablera sig i studier eller arbetsliv. Det pågående utvecklingsarbetet syftar därför både till att stärka individens möjligheter och till att möta samhällets långsiktiga kompetensförsörjningsbehov.

4.1.4 Fullföljd utbildning på anpassad gymnasieskola

Under läsåret har ett studieavbrott registrerats. Det gällde en elev från en annan kommun som började i oktober och avslutade studierna i december. Skolenkäten visar att de flesta elever upplever att de får den hjälp de behöver på lektionstid och av skolan. Lärare, rektor och elevhälsa behöver fortsatt följa närvaro och frånvaro samt elevernas behov och förutsättningar för att trivas och tillgodogöra sig utbildningen.

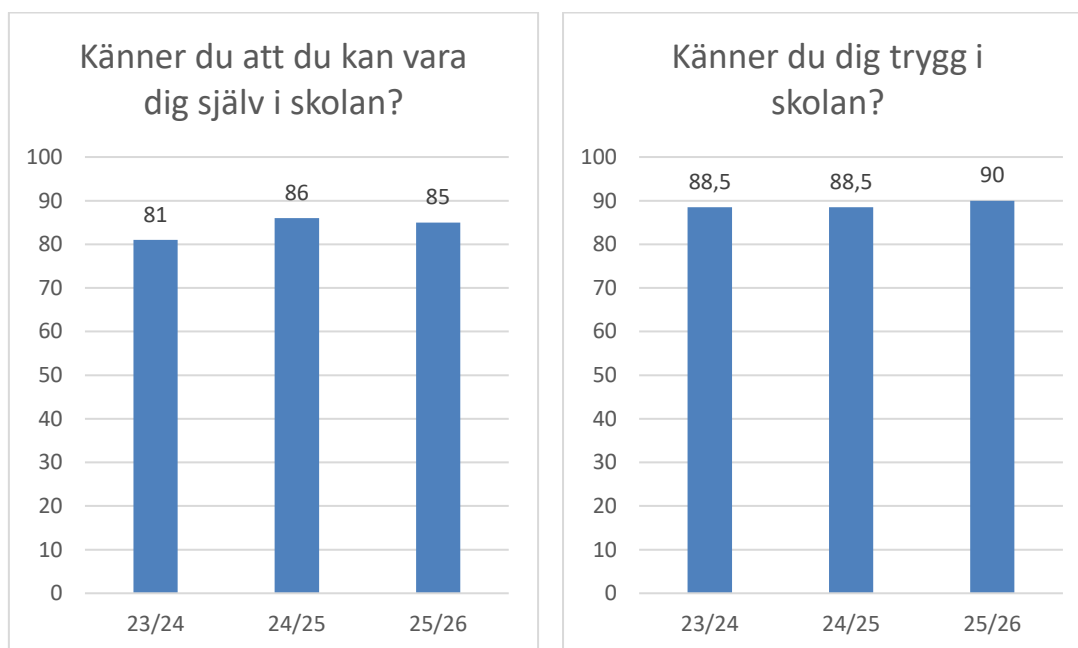
Studie- och yrkesvägledningen har en viktig roll inför gymnasievalet genom att tydliggöra programmets karaktär, APL och vad gymnasiestudier innebär. Detta är en del av det förebyggande arbetet för välgrundade val och fullföljd utbildning.

4.2 Varje elev får en utbildnings som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero

Gymnasieskolans arbete med trygghet och studiero utgår från att båda är grundläggande förutsättningar för elevernas lärande. Resultaten visar en hög upplevd trygghet, samtidigt som studieron varierar mellan olika program och elevgrupper.

4.2.1 Trygghet på gymnasieskolan

En trygg och inkluderande skola är en viktig arena för att förebygga utanförskap, normbrytande beteenden och ungdomsbrottslighet. Genom att tidigt upptäcka riskfaktorer och stärka skyddande faktorer kan skolan bidra till att fler unga får en positiv utveckling.

Figur 4 och 5: Andel elevers upplevelse av trygghet, år 2

Under det senaste året har gymnasieskolan bedrivit ett systematiskt utvecklingsarbete för att stärka tryggheten. Arbetet har genomförts i enlighet med skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Utvecklingsarbetet har utgått från tidigare genomförda kartläggningar, elev- och personaldialoger samt relevant forskning. En tvärprofessionell analysgrupp med representanter från lärare, elevhälsa och skolledning har analyserat det insamlade materialet i syfte att skapa en fördjupad förståelse för de faktorer som påverkar elevernas lärmiljö. Arbetssättet har varit särskilt betydelsefullt eftersom resultaten, framför allt inom området trygghet, redan ligger på en hög nivå. Detta innebär en risk

för så kallad takeffekt, där många svar samlas i de högsta svarskategorierna och därmed begränsar möjligheten att identifiera mindre förändringar över tid.

Den fördjupade förståelsen stärks även av resultaten från den skolstartsenkät som gjordes med alla elever i åk 1, där 382 elever i årskurs 1 deltog. Resultaten visar genomgående höga värden för upplevd trygghet redan i början av gymnasietiden. Eleverna skattade tryggheten i den egna klassen till 4,5 av 5, tryggheten i skolan till 4,5 av 5 och tryggheten i matsalen till 4,3 av 5. Resultaten indikerar att en stor andel elever redan upplever en hög grad av trygghet, vilket är positivt men samtidigt innebär att traditionella skattningsskalor får begränsad känslighet för att fånga mindre förbättringar över tid. Detta understryker värdet av att komplettera kvantitativa mätningar med kvalitativa analyser och dialoger för att identifiera utvecklingsområden och förstå de erfarenheter som ligger bakom resultaten.

För att bredda analysen har de kvantitativa resultaten kompletterats med kvalitativa data från dialoger och verksamhetsnära erfarenheter. Detta har möjliggjort en mer nyanserad förståelse av elevernas upplevelser samt de bakomliggande faktorer som påverkar trygghet och studiero. Resultaten från analysgruppens arbete har också utgjort ett viktigt underlag för de områden som prioriterats inom ESF-projektet *Trygga möten- psykisk hållbarhet i gymnasiet och KAA*. Sammantaget visar arbetet på vikten av att kombinera kvantitativa resultat med kvalitativa analyser för att skapa ett långsiktigt, kunskapsbaserat och träffsäkert utvecklingsarbete inom trygghet och studiero. Parallellt har elevhälsan haft extra fokus på relationsskapande aktiviteter vid skolstart samt under läsåret för att stärka elevernas trivsel. Detta eftersom relationskapande är ett viktigt utvecklingsområde som framkom i de tidigare kartläggningarna.

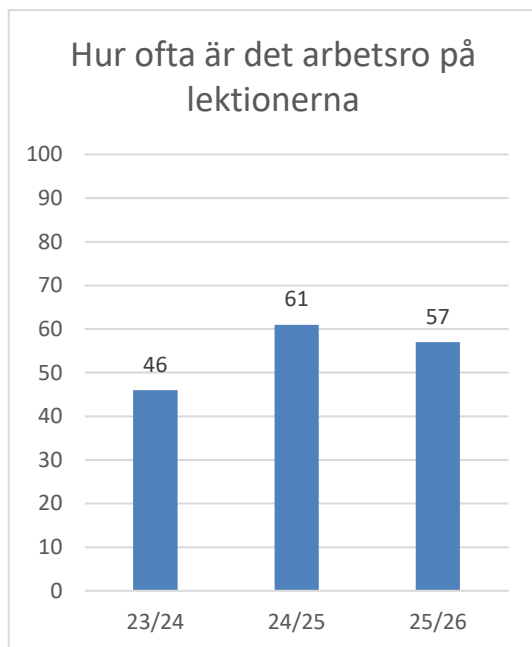
Flickor skattar generellt tryggheten lägre än pojkar, vilket behöver beaktas särskilt i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Skolsäkerhet

Gymnasieskolan arbetar systematiskt och långsiktigt med skolsäkerhet. Arbetet omfattar såväl utbildningsinsatser för personal och elever som säkerhetsanpassningar av skolans lokaler. Under läsåret 2026/27 genomförs en pilot med låst skola. Målsättningen att alla gymnasiets kvarter ska vara låsta från ht 27. Både elever och personal ska då ha tillgång till lokalerna via passerkort.

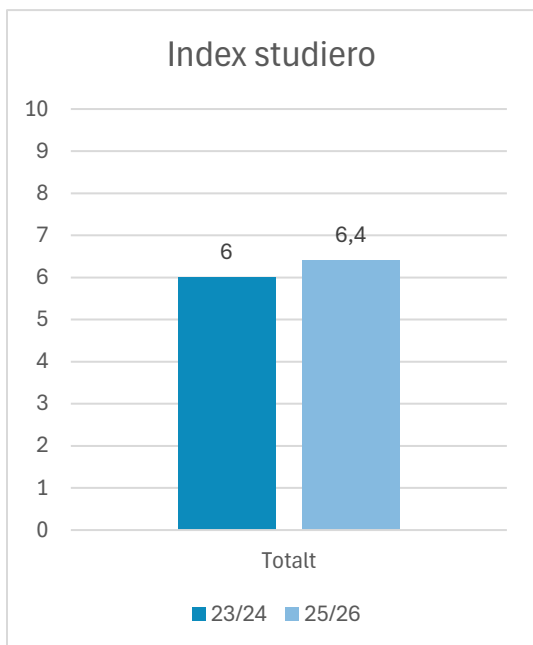
Det viktigaste trygghets- och säkerhetsarbetet är det som sker varje dag i mötet mellan människor. Att bygga starka och förtroendefulla relationer mellan eleverna och mellan elever och personal är grunden för en trygg skolmiljö och en viktig förutsättning för att tidigt kunna fånga upp behov av stöd och förebygga risker.

4.2.2 Studiero

Rektorens rapportering tyder på att den sjunkande studieron främst kan förstås som ett resultat av samspelet mellan klassernas sociala dynamik, elevernas varierande behov, undervisningens tydlighet, digitala störningsmoment och vuxnas gemensamma förhållningssätt. Störningar i studieron är inte generella på alla program eller i alla klasser. Flera rektorer beskriver studieron som god, medan enstaka klasser eller årskurser står för betydande utmaningar. Det innebär att det försämrade övergripande enkätresultatet har påverkats av lokala problem i ett begränsat antal elevgrupper.

Figur 6: Andel elevers upplevelse av studiero, år 2

Studieron kan i ett vidare perspektiv beskrivas via det indexvärde som går att följa i Skolenkäten som görs vartannat år av Skolinspektionen. Indexvärdet är sammanslaget av två frågor som belyser arbetsro respektive koncentration. Över de senaste två åren ser vi positiva resultat för samtliga elever samt för flickor respektive pojkar, men flickor skattar generellt lägre än pojkar. Luleå Gymnasieskola ligger dock något lägre än riket och det behöver analyseras närmare det kommande läsåret.

Rektorens rapportering pekar ut ett antal områden som behöver få större tyngd. Mobilförbud behöver tillämpas konsekvent, samtidigt som schablonmässig användning av skoldatorer bör undvikas när den inte

Figur 7: Index studiero, år 2

tydligt stödjer undervisningens syfte. Digitala verktyg behöver användas medvetet och under lärarens ledning för att minska distraktioner och stärka elevernas fokus.

Studieron är också beroende av att skolregler är väl kända och efterlevs. Elever, personal och vårdnadshavare behöver ha en gemensam förståelse för vilka förväntningar som gäller, medan all personal behöver agera enhetligt vid regelbrott och störningar. Skolreglerna behöver därför inte bara kommuniceras utan också omsättas i vardagen genom tydliga rutiner, konsekvent uppföljning och, när det behövs, skolans åtgärdsstrappa och disciplinära åtgärder.

Samtidigt behöver ett starkare främjande och förebyggande arbete ges större utrymme. Ett tydligt klassrumsledarskap, gemensamma rutiner och god undervisning som är tillgänglig för olika elevgrupper skapar bättre förutsättningar för koncentration och lärande. Elevhälsa, mentorer, lärare och övrig personal behöver samverka tidigt innan oro, konflikter eller frånvaro har hunnit befästas. Studiero är ett gemensamt ansvar och en grundläggande förutsättning för att alla elever ska kunna lyckas. Flickor skattar även inom detta område sin upplevelse lägre än pojkar.

Under sommaren 2026 trädde en ny lag om studiero i kraft. En del av lagen gäller tydliggörandet av skolregler. Till detta ska ett förväntansdokument samt konsekvenser för överträdelser av skolreglerna finnas. Gymnasieskolan ska arbeta aktivt med skolreglerna under läsåret 26/27.

4.2.3 Trygghet och studiero på anpassad gymnasieskola

Skolenkäten i anpassad gymnasieskola hade hög svarsfrekvens på de nationella programmen. Eleverna beskriver skolan som trygg, uppger att de blir respekterade och har god kännedom om ordningsreglerna. Nästan samtliga upplever att de får bra hjälp av elevhälsan vid behov. 81,8 procent uppgav att de känner sig trygga i skolan. Resultaten bedöms vara likvärdiga med föregående år.

På individuella programmet besvarades enkäten av tre elever. Den samlade bilden kompletteras därför med samtal mellan lärare och elever samt observationer. Dessa underlag visar att eleverna upplever trygghet och studiero samt att de får den hjälp och stöttning de behöver.

4.3 Betyg och bedömning i Gy25

Samtliga gymnasieprogram har påbörjat implementeringen av Gy25 med särskilt fokus på betyg och bedömning. Arbetet har hittills bestått av gemensam kompetensutveckling med intentionen att ge lärarna fördjupad förståelse. Syftet är att stärka en gemensam och likvärdig förståelse för bedömning i linje med ämnesbetyg, progression och långsiktig kunskapsutveckling.

Uppföljningen visar att arbetet med Gy25 är etablerat i verksamheten, men att genomförandet har kommit olika långt mellan ämnen och program. Lärare har generellt fått ökad förståelse för de nya förutsättningarna, samtidigt som det fortfarande finns behov av att utveckla en mer enhetlig tillämpning. Skillnaderna tycks främst hänga samman med ämnenas olika struktur och med hur mycket tid arbetslagen har haft för gemensam planering och praktisk bearbetning.

Ett tydligt mönster är att kollegialt lärande i ämnes- och programlag har haft stor betydelse för att omsätta förändringarna i undervisningen. Den gemensamma kompetensutvecklingen med en forskare från Umeå universitet har gett lärarna konkreta verktyg för att granska bedömningsunderlagens relevans, välja ändamålsenliga bedömningsmetoder och utveckla mer tillförlitliga bedömningssituationer. Innehållet har därefter bearbetats vidare i skolans ämneslag. Praktiskt inriktade workshops och möjligheten att diskutera konkreta bedömningssituationer framstår som mer användbara än generella informationsinsatser.

Ett återkommande mönster är att fokus förskjuts från enskilda prov och omprov till mer varierade bedömningsformer som stödjer elevernas lärande över tid. Verksamheterna beskriver att detta kan bidra till minskad stress för både elever och lärare, större trygghet i undervisningsplaneringen och tydligare återkoppling. Samtidigt finns tidigare arbetssätt och förväntningar kvar, vilket innebär att förändringen av bedömningskulturen behöver fortsätta. Det fortsatta arbetet behöver fokuseras på att stärka likvärdigheten mellan ämnen och program och på att följa vilka effekter arbetssätten får för undervisningens kvalitet och elevernas lärande.

5 Analys

5.1 Resultatanalys

I enlighet med Skolverkets vägledning för det systematiska kvalitetsarbetet samlas ett antal underlag in av verksamheten. Underlagen visar på viktiga kvantitativa och kvalitativa resultat. I syfte att minska dokumentationen prioriteras ett antal av dessa resultat och analyseras närmare under rubriken orsaksanalys. Luleå Gymnasieskolas resultat är generellt stabila över tid. Gy25, som ännu är i sin linda, och kommande reformpaket ska bidra till att stärka elevernas kunskaper. Målet är en likvärdig skola där alla elever får bättre förutsättningar att utvecklas.

5.2 Orsaksanalys

Prioriterade områden för vidare analys är:

- Studiero
- Reformimplementering

5.2.1 Studiero är en förutsättning för lärande

Rektorernas samlade bild är att studiero påverkas av flera faktorer som tillsammans får konsekvenser för undervisningens kvalitet och elevernas möjligheter att nå goda resultat. Utmaningar som lyfts är bland annat bristande respekt och attityder i lärmiljön, ordningsstörande beteenden, hög ljudnivå i klassrum samt elever som lämnar lektioner eller rör sig in och ut ur undervisningen. Även bristande efterlevnad av mobilförbud, avsaknad av fasta placeringar och elever som saknar material skapar avbrott och oro.

Rektorerna beskriver också att elever med olika behov kan ha svårigheter med koncentration, uthållighet och att sitta still under längre undervisningspass, vilket ställer höga krav på undervisningens organisering och lärarnas ledarskap. Därtill påverkar vikariebrist och håltimmar skolmiljön genom ökad rörelse i korridorerna, frånvaro och ett större inslag av förhandlingar kring undervisningstid, vilket sammantaget minskar den tid som kan användas för lärande.

Samtidigt framhåller rektorerna flera faktorer som bidrar positivt till studiero. Tydligt ledarskap i klassrummet, lugna och strukturerade genomgångar, hög vuxennärvaro samt socialpedagogernas arbete för trygghet och relationer skapar goda förutsättningar

för lärande. När skolregler är kända, förankrade och följs upp konsekvent ökar respekten för gemensamma överenskommelser och ordningen i skolan stärks.

Rektorerna ser därför ett behov av att fortsatt utveckla arbetet med skolregler och klassrumsledarskap som strategiska verktyg för ökad studiero. Skolregler behöver vara levande redskap i det dagliga arbetet och omsättas konsekvent i praktiken. Parallellt behöver verksamheten säkerställa att undervisningen är välplanerad, tydlig och begriplig för eleverna. Genom att kombinera tydliga förväntningar, konsekvent ledarskap och undervisning av hög kvalitet skapas bättre förutsättningar för trygghet, studiero och lärande.

5.2.2 En omfattande reformperiod

Gymnasieskolan befinner sig i en period av omfattande reformer som sammantaget berör flera delar av skolans kärnuppdrag. Förändringarna rör bland annat undervisning och kunskapssyn, stödinsatser, bedömning och betyg samt trygghet och studiero. Den gemensamma riktningen är ett tydligare fokus på elevernas kunskapsutveckling och på att skapa bättre förutsättningar för undervisningen.

Det innebär exempelvis att skollagens fokus förskjuts från att elever ska uppfylla betygsriterier till att de ska tillgodogöra sig kunskaper. Lärarens roll i undervisningen förtydligas samtidigt. Från 2028 förändras också bedömningen och betygssystemet. En ny betygsskala 1–10 införs, tillsammans med nationella slutprov, nya principer för bedömning och krav på bedömningssamråd mellan lärare för att öka likvärdigheten i betygssättningen.

Även stödet till elever förändras. Regleringen om extra anpassningar ersätts bland annat med stödundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik. När en elev har svårt att tillgodogöra sig undervisningen ska stödet kunna sättas in skyndsamt och följas upp. Särskilt stöd finns fortsatt kvar och kan ges i alla ämnen.

Samtidigt förstärks arbetet med trygghet och studiero. Det ska vara både förebyggande och upprätthållande. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektor ansvarar för arbetet på skolenheten. Skolregler, gemensamma förhållningssätt och tydligare konsekvenser ska bidra till att skapa de förutsättningar som undervisningen behöver.

Sammantaget handlar förändringarna därför om mer än nya regler. De berör förutsättningarna för själva undervisningen och elevernas lärande:

- Trygghet och studiero skapar förutsättningar för undervisning.
- Undervisningen ska tydligare fokusera på kunskap.

- Elever som får svårigheter ska få stöd snabbare.
- Bedömning och betyg ska bättre spegla elevernas samlade kunskaper.

Reformernas omfattning gör det viktigt att huvudmän ger rektorer och verksamheter tid och arbetsro att omsätta förändringarna i praktiken. Det handlar inte bara om att känna till nya bestämmelser, utan om att utveckla undervisning, organisation och gemensamma arbetssätt så att reformerna faktiskt får betydelse för eleverna.

För en huvudman blir den centrala uppgiften därför att skapa stabila förutsättningar för genomförandet. Målet är inte att implementera så många reformer som möjligt på kortast möjliga tid, utan att se till att förändringarna tillsammans bidrar till det de ytterst syftar till: bättre förutsättningar för elevernas lärande och kunskapsutveckling. I det fortsatta arbetet behöver särskild uppmärksamhet riktas mot att flickor generellt skattar sina upplevelser lägre än pojkar inom de områden som verksamheten särskilt följer och utvecklar.

Gymnasieskolans reformimplementering ska stödja det fortsatta arbetet för fullföljd utbildning samt ökad trygghet och studiero.